

T.B.M.M.
CUMHURİYET HALK PARTİSİ
Grup Başkanlığı
Tarih: 23.07.2006.....
Sayı: 28/.....

Op. Dr. Canan ARITMAN

İzmir Milletvekili

PM Üyesi

20 Mart 2006

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Ülkelerin kalkınmışlığının, gelişmişliğinin uluslararası ölçütlerinin başında o ülkenin sağlık göstergeleri gelir. Bu sağlık göstergelerinin en önemlisi ise ana-bebek-çocuk ölüm hızı oranlarıdır. Ne yazık ki ülkemiz bu sağlık göstergeleriyle kötü performans sergilemektedir. Son yıllarda düşüşler görülmesine karşın ana-bebek-çocuk ölüm hızlarımız hala çok yüksektir. Tüm Avrupa ülkeleri arasında en kötü-en yüksek değerlere sahip ülke biziz. Irak hariç tüm komşularımız arasında da en kötü değerler bizdedir. Ülkemiz büyüklük açısından dünyanın ilk yirmi ekonomisi arasında yer almasına rağmen ana-bebek-çocuk ölüm hızlarımızla üçüncü dünya ülkeleri arasındayız. BM'ye üye 189 ülke içinde ülkemiz gelir açısından 57. sırada olmasına rağmen çocuk ölümleri açısından 108. sıradadır. Yani Türkiye'nin dünya ülkeleri arasındaki sağlık sıralamasındaki yeri, gelir sıralamasındaki yerinden 51 basamak daha aşağıdadır. Bu durum sağlıkta ciddi bir ihmalimizin, yanlışıımızın olduğunu göstermektedir. Bunun bedelini de en başta bebeklerimiz-analarımız hayatlarıyla ödemektedir ki bu kabul edilemez bir durumdur. Ayrıca kadınlarımızın sağlıkta çok ciddi bir cinsiyet ayrımcılığına maruz kaldıklarının da bir göstergesidir.

Ülkemizde ana ölüm hızı oranlarımız için sağlıklı bir istatistiki bilgi bile bulunmamaktadır. Bu konuda ülkemizde yapılan tek araştırma 1997 yılında 615 hastanedeki doğumlar için yapılabilmıştır ki bu oran yüz bin canlı doğumda 49'dur. AB ülkelerinde ise bu oran 3-5 arasındadır. Ülkemizde doğumların önemli bir kısmının evde hiçbir sağlık personeli olmaksızın yapıldığı gerçeğinden hareketle ana ölüm oranlarımızın çok daha yüksek olduğu acı gerçeğiyle karşı karşıya kalırız. Ayrıca gebe ve lohusalık dönemlerindeki ölümlerin çoğunluğu da hastane kayıtlarına, DİE istatistiklerine yansımamaktadır.

Dünya Sağlık Örgütü ve UNICEF'in 1995 yılı çalışmasına göre Türkiye'deki ana ölüm hızı 100 bin canlı doğumda 55'tir. Ana ölümlerinin 4/5'i basit sağlık koşullarında önlenbilir nedenlerdendir. Yani analarımızın %80'ini boşu boşuna kaybediyoruz.

Bebek ölüm hızımız binde 29'dur (Yunanistan'da binde 5 tir).

Beş yaş altı çocuk ölüm hızımız binde 37'dir. Bu ölümlerin de %90'nı önlenbilir nedenlerdendir.

Op. Dr. Canan ARITMAN

İzmir Milletvekili

PM Üyesi

Ayrıca bölgeler arasında da ciddi farklılıklar bulunmaktadır. Ana-bebek-çocuk ölüm hızlarımız en fazla Doğu Anadolu Bölgesinde yüksektir.

Ülkemizde Birinci Basamak sağlık hizmetlerindeki gerileme, aşılama oranlarının düşmesi, yoksulluk, eğitimsizlik, kadının statüsünün düşüklüğü ile önümüzdeki yıllarda bu sağlık göstergelerimizin daha da kötüleşeceği öngörülmektedir.

Üreme çağındaki kadınlar nüfusumuzun %25'ni oluşturmaktadır. Nüfusumuzun %29'u ise onbeş yaşından küçüktür. Dolayısıyla nüfusumuzun %54'ünü ilgilendiren çok önemli bir sağlık sorunuyla karşı karşıyayız. Ülkemizde her saatte 203 kadın gebe kalmakta, her onbeş dakikada bir bebek ölmektedir. Türkiye ana-bebek-çocuk ölüm hızlarındaki bu yüksek değerlerle AB üyesi olamaz, kalkınmış ve gelişmiş ülke hiç olamaz.

Bu çok önemli sağlık sorunumuzun, sağlık göstergelerimizdeki kötü performansın önlenmesi için ana-bebek-çocuk ölüm hızı yüksekliklerinin nedenlerinin araştırılması ve sorunun çözümü için neler yapılması gerektiği konusunun incelenmesi konusunda TBMM'de üzerine düşeni yapmalıdır. Unutulmamalıdır ki bu sorun sadece bir kadın ve çocuk sorunu değil, insanlık sorunudur. Ve Türkiye için yüz karasıdır.

Bu gerekçelerle Türkiye'de ana-bebek-çocuk ölümlerinin nedenlerinin araştırılması ve alınması gereken önlemlerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98. ve İç Tüzüğü'nün 104. ve 105. maddeleri uyarınca Meclis Araştırması açılmasını arz ve talep ederiz.

Saygılarımızla.

Canan ARITMAN
İzmir Milletvekili ve
29 Milletvekili

- 1.- Canan ARITMAN- İzmir
- 2.- İsmail DEĞERLİ- Ankara
- 3.- Mehmet KARTAL- Van
- 4.- Mehmet Ali ARIKAN- Eskişehir
- 5.- Kemal SAĞ- Adana
- 6.- Halil AKYÜZ- İstanbul
- 7.- Ahmet ERSİN- İzmir
- 8.- Nurettin SÖZEN- Sivas
- 9.- Mustafa ÖZYURT- Bursa
- 10.- Ufuk ÖZKAN- Manisa
- 11.- Muharrem TOPRAK- İzmir
- 12.- Mehmet Mesut ÖZAKCAN- Aydın
- 13.- Feridun Fikret BALOĞLU- Antalya
- 14.- Muharrem KILIÇ- Malatya
- 15.- İzzet ÇETİN- Kocaeli
- 16.- Kemal KILIÇDAROĞLU- İstanbul
- 17.- Osman ÖZCAN- Antalya
- 18.- Nail KAMACI- Antalya
- 19.- Harun AKIN- Zonguldak
- 20.- Ramazan Kerim ÖZKAN- Burdur
- 21.- Bülent BARATALI- İzmir
- 22.- Türkan MİÇOOĞULLARI- İzmir
- 23.- Atilla EMEK- Antalya
- 24.- Mehmet S. KESİMOĞLU- Kırklareli
- 25.- Hasan ÖREN- Manisa
- 26.- Yüksel ÇORBACIOĞLU- Artvin
- 27.- Erdal KARADEMİR- İzmir
- 28.- Mustafa YILMAZ- Gaziantep
- 29.- Ahmet YILMAZKAYA- Gaziantep
- 30.- Mehmet BOZTAŞ- Aydın